

Pan

Janusz Kochanowski

Rzecznik Praw Obywatelskich

Skarżony Panie Ministerze

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na konferencję z okazji XX- lecia Konwencji o Prawach Dziecka poświęconą „Ochronie praw dzieci w dobie kryzysu w kontekście przyszłości demograficznej Polski” Refleksja na temat sytuacji prawnej i faktycznej dziecka w naszym kraju z perspektywy dwudziestu lat funkcjonowania Konwencji jest konieczna.

Ostatnie dwadzieścia lat to okres bardzo intensywnych przemian w Polsce, okres budowania społeczeństwa demokratycznego. To także czas wielkich zmian w funkcjonowaniu systemu ochrony zdrowia. Uchwalenie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, przejście do ubezpieczeniowego finansowania świadczeń zdrowotnych aż do określenia w ostatnim czasie koszyka gwarantowanych świadczeń zdrowotnych.

Obowiązujący w Polsce system opieki zdrowotnej respektuje postanowienie artykułu 24 pkt. 1 *Konwencji o prawach dziecka* w brzmieniu „Państwa - Strony uznają prawo dziecka do jak najwyższego poziomu zdrowia i udogodnień w zakresie leczenia chorób oraz rehabilitacji zdrowotnej. Państwa - Strony będą dążyły do zapewnienia, aby żadne dziecko nie było pozbawione swojego prawa dostępu do tego rodzaju opieki zdrowotnej”. Realizację tego zapisu zapewniają przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do wymienionej ustawy. Zgodnie z przepisami, dzieci i młodzież, bez względu na status materialny i bez względu na uprawnienia z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego ich rodziców czy opiekunów, mają zapewnioną bezpłatną opiekę

zdrowotną, obejmującą zapobieganie chorobom, wykrywanie chorób, leczenie oraz zapobieganie niepełnosprawności.

W kwestii realizacji praw pacjenta w szczególności w zakresie poszanowania jego godności i podmiotowego traktowania nastąpił w naszym kraju bardzo duży postęp dotyczy to również podmiotowego traktowania dziecka i szanowania jego potrzeb i uczuć.

W wyniku zmian jakie zaszły przez ostatnie lata w naszym kraju, zgodnie normami prawnymi, kobiety rodzące w szpitalach mają prawo do obecności i opieki rodziny w czasie porodu. Młode mamy mogą przebywać ze swoimi nowonarodzonymi dziećmi (*rooming in*). W oddziałach pediatrycznych rodzice mogą opiekować się swoimi chorymi dziećmi w czasie ich całego pobytu w szpitalu, w tym także w nocy.

Nie oznacza to, że realizacja praw najmłodszych pacjentów nie napotyka na problemy. Dlatego należy podkreślić, rolę jaka w ochronie tych interesów będzie mogła odgrywać ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* (Dz. U. Nr 52, poz. 317 ze zm.) Szczegółowo określa ona prawo pacjenta (w tym dzieci i młodzieży) do: świadczeń zdrowotnych, do tajemnicy informacji z nim związanych, do wyrażenia zgody na udzielanie świadczeń zdrowotnych, poszanowania intymności i godności, do dokumentacji medycznej, poszanowania życia prywatnego, rodzinnego, opieki duszpasterskiej, czy prawo do zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza.

Ustawa tworzy również mechanizmy ochrony tych praw i odpowiedzialny za to urząd Rzecznika Praw Pacjenta.

Mając nadzieję, że spotkanie przyczyni się do powstania istotnych dla sytuacji dzieci w dobie kryzysu działań, pozwalam sobie na ręce Pana Rzecznika złożyć wszystkim uczestnikom tej konferencji życzenia owocnych obrad

Z wyrazami szacunku

Ewa Kopacz